

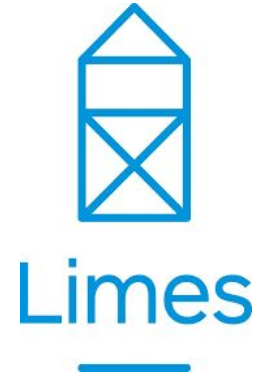

LWOO/PRO

Wat is LWOO/PRO? Hoe werkt de overstapprocedure?

Wat is het praktijkonderwijs?

Praktijkonderwijs is **regulier voortgezet onderwijs** en duurt 5 jaar.

Alle leerlingen volgen een eigen ontwikkelplan.

Leren, werken, zelfredzaamheid, burgerschap en vrije tijd zijn belangrijke aspecten.

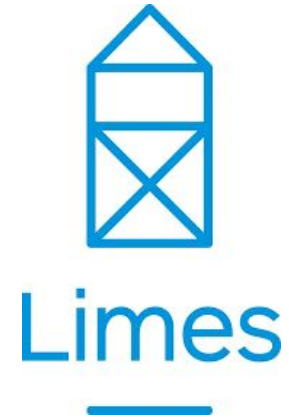
Leerlingen komen in aanmerking voor PRO-onderwijs als zij:

- Twee of meer leerachterstanden hebben van meer dan 0,50 (DLE 30), waarvan één leerachterstand begripvend lezen of rekenen moet zijn. Op LWOO niveau is de DLE 45.
- Een IQ hebben tussen de 55 en de 80 (tussen 75-80 is het grensgebied lwoo/pro)

TLV van het Samenwerkingsverband is vereist.

Wat is praktijkonderwijs?

- Individueel ontwikkelplan: theoretische vakken.
- Maatwerktrajecten.
- Kleine klassen.
- Veilig sociaal pedagogisch klimaat.
- Beroepspraktijkvorming.
- Persoonlijkheidsvorming & zelfredzaamheidstraining.
- Projectonderwijs.
- Goed begeleide stagetrajecten vanaf leerjaar 3.
- Alle leerlingen een OPP.
- Opstroommogelijkheden.
- Nazorg van 2 jaar.

Stages en uitstroomprofielen

Stages:

- Klas 3: 1 dag per week .
- Klas 4 & 5: 2 tot 3 dagen stage per week.

Uitstroomprofielen:

- Groen.
- Mens & dienstverlening.
- Techniek.
- Horeca.
- Verkoop & retail.

Vershil in uitstroom LWOO en PRO

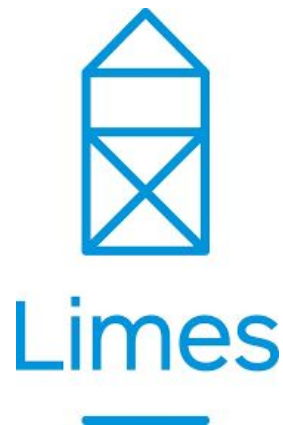

Van PRO naar werk of MBO:

Leerlingen behalen naast schooldiploma ook certificaten van branche opleidingen en praktijkverklaringen volgens structuur MBO.
Praktijkonderwijs is een 5 jarige opleiding.
Instroom MBO niveau 1.

Van VMBO (met LWOO) naar MBO:

VMBO is een 4 jarige opleiding (in 4 leerwegen en 8 beroepsrichtingen)
Gericht op vervolgonderwijs MBO niveau 2 of hoger.
Lwoo staat niet op het diploma.

Wat is Leerwegondersteunend onderwijs?

Leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) is er voor vmbo-leerlingen die hulp bij het leren nodig hebben voor het behalen van hun diploma. Zij hebben daar in principe wel de capaciteiten voor. Scholen geven lwoo zelf vorm binnen of buiten de lessen.

Lwoo is dus geen niveau, maar begeleiding bij het leren binnen het vmbo.

Leerlingen komen in aanmerking voor leerwegondersteuning als zij:

- Twee of meer leerachterstanden hebben tussen de 0,25 en 0,50, waarvan één leerachterstand begripvend lezen of rekenen moet zijn.
- *Een IQ hebben van boven de 80 (tussen 75-80 is het grensgebied met pro)*

Vmbo-scholen bepalen zelf *of* en hoe zij lwoo aanbieden (o.b.v. dossier basisschool). Leerlingen krijgen geen lwoo-beschikking. Het is dus geen individueel budget. We hanteren als scholen dezelfde richtlijnen.

LWOO op de KTS

- LWOO BASIS en KADER
- Kleinere klassen (max 17 leerlingen)
- Extra lessen BRT/rekenen
- Extra RT
- Versterkt mentoraat/meer tijd per leerling
- Extra ondersteuning in de klas (bv. door het inzetten van onderwijsassistenten)
- Extra leerlingbegeleiding kan worden ingezet indien nodig

LWOO op Vakcollege Rijnmond

- LWOO BASIS en KADER
- Kleinere klassen
- Extra taal- en rekenondersteuning
- Versterkt mentoraat
- Extra individuele ondersteuning (waar nodig)

LWOO op Fioretti Hillegom

- LWOO BASIS en KADER
- Kleinere klassen
- 2 coaches op 1 klas
- Extra steunlessen
- Huiswerkbegeleiding

De procedure

Eind groep 7 / begin groep 8

Leerlingen in beeld brengen

Selectie van leerlingen die - op basis van didactische gegevens van groep 6 en 7 - vanwege leerachterstanden en/of leerbelemmeringen - mogelijk in aanmerking komen voor het praktijkonderwijs of leerwegondersteuning in het vmbo.

› **Dossierscreening LWOO voor:**

Leerlingen met een voorlopig schooladvies vmbo basis en/of kader, die mogelijk leerwegondersteuning nodig hebben bij het behalen van hun vmbo-diploma.

- Leerachterstanden op minimaal op 2 leergebieden, waarvan één gebied op BL of IR. *Eind gr. 7 (DL 50): DLE 30 – 40*

› **Afname Drempelonderzoek en NIO voor:**

Leerlingen met een voorlopig schooladvies praktijkonderwijs of waarbij de ontwikkeling binnen het grensgebied lwoo/pro valt, nemen deel aan het drempel- en intelligentieonderzoek door het VO om vast te stellen welke ondersteuning de leerling nodig heeft.

- Leerachterstanden op 2 leergebieden, waarvan één gebied op BL of IR. *Eind gr. 7 (DL 50): DLE < 30*

De procedure

Uiterlijk 1 november

Aanmelden leerlingen via Onderwijs Transparant

Basisscholen melden hun leerlingen aan via Aanmeldformulier Screening LWOO/PrO in Onderwijs Transparant (menu zorgaanmeldprocedure).
(De sbo-scholen melden uiterlijk 15 oktober hun schoolverlaters).

Geef via 'onderzoekslocatie' in het formulier de keuze aan voor:

> **Dossierscreening (LWOO):**

via locatie Vakcollege Rijnmond, KTS Voorhout of Fioretti Hillegom. Kies de school waar de leerling vermoedelijk wordt aangemeld.

> **Afname Drempelonderzoek en NIO:**

via locatie Limes Katwijk

- Let op correct schoolverloop (i.v.m. berekening Didactische Leeftijd)
- Bij aanmelding voor Drempelonderzoek + Nio is volgende vereist:
 - toestemmingsformulier toevoegen als bijlage
 - Uitslag score TL-toets van het huidige schooljaar: DMT kaart 123
- Status definitief formulier = verzending aanvraagformulier

Basisschooladvies is leidend, maar ...

- We zien helaas toename van afstroom naar het praktijkonderwijs vanuit het vmbo. Deze leerlingen zijn fors overvraagd en moeten alsnog nog de overstap maken naar pro. 5-10 leerlingen per jaar.
- Het resultaat op de doorstroomtoets maakt geen onderdeel uit van de bepaling toelaatbaarheid tot het Praktijkonderwijs of het toekennen van LWOO.
- **Bij twijfel: bel met 1 van onze scholen voor overleg, we denken graag mee!**

Grensgebied (en risicoleerlingen)

Een deel van de leerlingen uit groep 8 bevindt zich bij de start van het voortgezet onderwijs op de grens tussen het praktijkonderwijs en vmbo met leerwegondersteuning.

*Bijvoorbeeld het IQ wijst op vmbo met lwoo en de leerachterstanden wijzen op PrO.
Of er zijn leerachterstanden die wijzen op LWOO en ook leerachterstanden die wijzen op PrO)*

Bepalen van de beste aansluiting met het VO is afhankelijk van een gedegen motivering en overeenstemming betrokken.

Casus 1

Praktijkonderwijs of VMBO Basis (met lwoo)?

En waarom.....

Leerling: Vrolijk, enthousiast. Kan soms wat onzeker zijn. Snel afgeleid, kan zich moeilijk op taken concentreren.

Subtests

R = Ruwe score

N = Normscore (gemiddelde = 100)

S = Niveau-index (stanine)

verbaal	R	N
(1) Synoniemen	9	93
(3) Analogieën	6	80
(6) Categorieën	3	70

symbolisch	R	N
(2) Getallen	8	81
(4) Rekenen	1	67
(5) Uitslagen	0	69

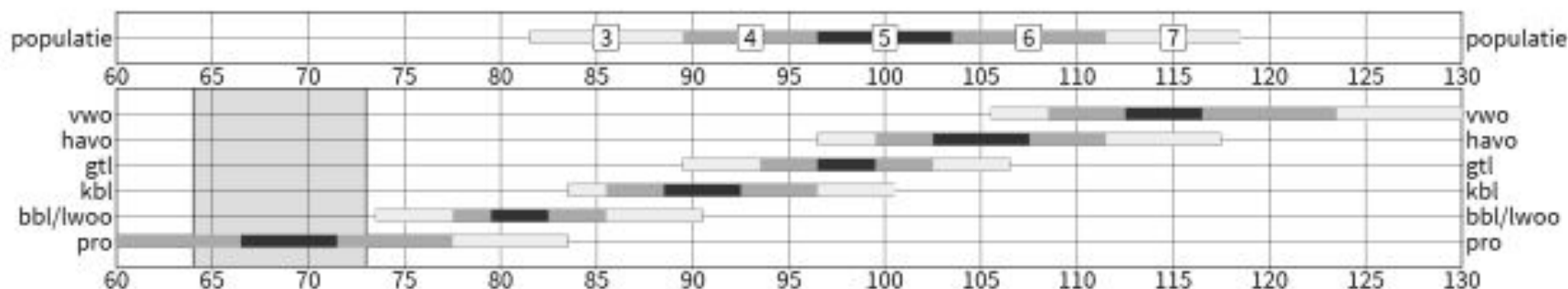
Intelligentie-index

	N	80% int	S
verbaal	77	73 - 84	2
symbolisch	66	62 - 73	1
NIO-totaal	67	64 - 73	1
verschil verbaal - symbolisch	niet significant		

Niveau-index

	pro	bbl/lwoo	kbl	gtl	havo	vwo
verbaal	6	4	1	1	1	1
symbolisch	4	1	1	1	1	1
NIO-totaal	5	1	1	1	1	1

1. zeer laag	(1-4%)	4. gem.-laag	(24-40%)	7. tamelijk hoog	(78-89%)
2. laag	(5-11%)	5. gemiddeld	(41-60%)	8. hoog	(90-96%)
3. tamelijk laag	(12-23%)	6. gem.-hoog	(61-77%)	9. zeer hoog	(97-100%)

Overzicht Toetsen

Toetsnaam	D	Afn. Datum	RS	DL	DLE	LA	LR	VS	VN A-E	VN I-V
Drempelonderzoek 678 2017 Technisch lezen	TL	3-11-2022	0	53	0	1.000	0			
CITO - AVI 2018 - AVI-Plus B	TL	7-6-2021	0	40	55	0,000	138			
Cito: Begrijpend lezen 3.0 - E6	BL	31-1-2023	41	55	27	0.509	49	157,31	D	V
Drempelonderzoek 678 2017 Begrijpend lezen	BL	3-11-2022	27	53	35	0.340	66			
Cito: Begrijpend lezen 3.0 - E6	BL	1-6-2022	43	50	30	0.400	60	160,63	D	IV
Cito: Begrijpend lezen 3.0 - M6	BL	28-1-2022	28	45	14	0.689	31	131,23	E	V
Cito: Begrijpend lezen 3.0 - E5	BL	7-6-2021	50	40	64	0,000	160	280,83	A	I
Cito: Spelling 3.0 - E6	SP	31-1-2023	38	55	43	0.218	78	340,9	B	III
Cito: Spelling 3.0 Werkwoorden - M7	SP	31-1-2023	19	55	44	0.200	80	98,9	E	V
Drempelonderzoek 678 2017 Taalverzorging	SP	3-11-2022	16	53	33	0.377	62			
Cito: Spelling 3.0 - E6	SP	1-6-2022	36	50	40	0.200	80	334,73	B	III
Cito: Spelling 3.0 - M6	SP	28-1-2022	39	45	37	0.178	82	323,91	B	III
Cito: Spelling 3.0 - E5	SP	7-6-2021	37	40	30	0.250	75	309	C	III
Cito: Rekenen-Wiskunde 3.0 - E6	IR	31-1-2023	17	55	20	0.636	36	180,61	E	V
Drempelonderzoek 678 2017 Rekenen	IR	3-11-2022	9	53	23	0.566	43			
Cito: Rekenen-Wiskunde 3.0 - E6	IR	1-6-2022	17	50	20	0.600	40	180,61	E	V
Cito: Rekenen-Wiskunde 3.0 - M6	IR	28-1-2022	9	45	12	0.733	27	147,96	E	V
Cito: Rekenen-Wiskunde 3.0 - E5	IR	7-6-2021	22	40	15	0.625	38	164,81	E	V
Drempelonderzoek 678 2017 Woordenschat	WS	3-11-2022	18	53						

Casus 2

Praktijkonderwijs of VMBO Basis?

En waarom.....

Leerling: Vrolijk, jong in doen en laten. Heeft soms wat weinig zelfvertrouwen. Heeft veel herhaling en korte constructie nodig.

Subtests

R = Ruwe score

N = Normscore (gemiddelde = 100)

S = Niveau-index (stanine)

verbaal	R	N
(1) Synoniemen	6	81
(3) Analogieën	3	66
(6) Categorieën	4	73

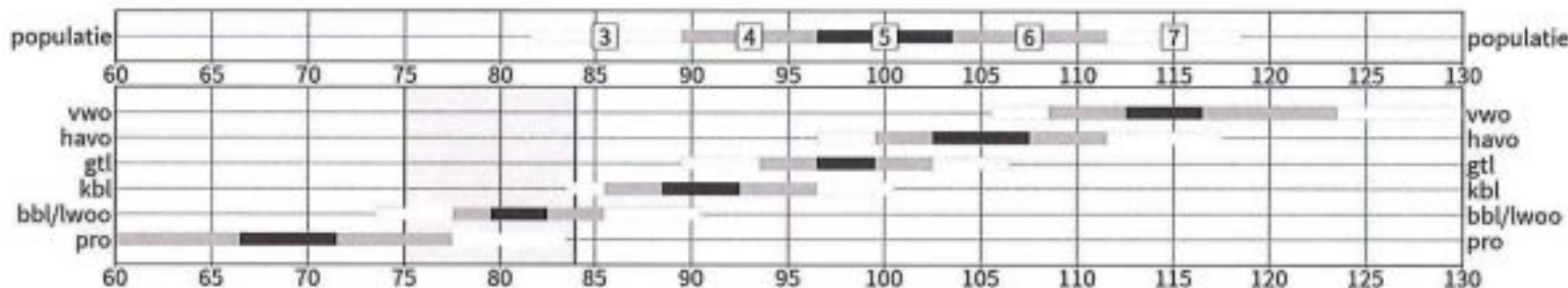
symbolisch	R	N
(2) Getallen	11	90
(4) Rekenen	7	94
(5) Uitslagen	12	103

Intelligentie-index

	N	80% int	S
verbaal	67	63 - 74	1
symbolisch	95	90 - 101	4
NIO-totaal	79	75 - 84	2
verschil verbaal - symbolisch		p < 0,01	

Niveau-index

	pro	bbl/lwoo	kbl	gtl	havo	vwo
verbaal	4	1	1	1	1	1
symbolisch	9	8	6	4	2	1
NIO-totaal	7	4	1	1	1	1
1. zeer laag	(1-4%)	4. gem.-laag	(24-40%)	7. tamelijk hoog	(78-89%)	
2. laag	(5-11%)	5. gemiddeld	(41-60%)	8. hoog	(90-96%)	
3. tamelijk laag	(12-23%)	6. gem.-hoog	(61-77%)	9. zeer hoog	(97-100%)	

									A-E	I-V
CITO - AVI 2018 - AVI-E5 B	TL	30-1-2023	6	60	30	0.500	50			
CITO - DMT 2018 - M8 Kaart 1+2+3	TL	17-1-2023	143	60	15	0.750	25	44	E	V
Drempelonderzoek 678 2017 Technisch lezen	TL	24-11-2022	0	60	0	1.000	0			
CITO - DMT 2018 - M8 Kaart 1+2+3	TL	8-11-2022	139	60	15	0.750	25	43	E	V
CITO - AVI 2018 - AVI-E4 B	TL	17-6-2022	4	60	20	0.667	33			
CITO - DMT 2018 - E7 Kaart 1+2+3	TL	9-6-2022	138	60	15	0.750	25	42	E	V
CITO - AVI 2018 - AVI-E4 B	TL	31-1-2022	4	55	20	0.636	36			
CITO - DMT 2018 - M7 Kaart 1+2+3	TL	31-1-2022	105	55	12	0.782	22	31	E	V
CITO - AVI 2018 - AVI-E4 B	TL	24-6-2021	4	50	20	0.600	40			
CITO - DMT 2018 - E6 Kaart 1+2+3	TL	22-6-2021	113	50	13	0.740	26	33	E	V
CITO - AVI 2018 - AVI-M4 B	TL	29-3-2021	3	47	15	0.681	32			
CITO - DMT 2018 - M6 Kaart 1+2+3	TL	16-3-2021	96	47	11	0.766	23	28	E	V
Begrijpend lezen Leerling in beeld - E5-Lib-digi	BL	23-1-2023	209	60	55	0.083	92	209	A	I
Drempelonderzoek 678 2017 Begrijpend lezen	BL	24-11-2022	23	60	30	0.500	50			
Cito: Begrijpend lezen 3.0 - M6	BL	14-6-2022	42	60	24	0.600	40	153	D	IV
Cito: Begrijpend lezen 3.0 - M5	BL	31-1-2022	38	55	27	0.509	49	157	B	III
Cito: Begrijpend lezen 3.0 - E5	BL	1-7-2021	32	50	23	0.540	46	149	C	IV
Cito: Begrijpend lezen 3.0 - M5	BL	16-3-2021	36	47	24	0.489	51	151	C	III
Taalverzorging Leerling in beeld Spelling werkwoorden - B8-Lib-digi	SP	26-1-2023	113	60				113	D	V
Taalverzorging Leerling in beeld Spelling niet-werkwoorden - B8-Lib-digi	SP	25-1-2023	272	60	21	0.650	35	272	E	V
Drempelonderzoek 678 2017 Taalverzorging	SP	24-11-2022	10	60	26	0.567	43			
Cito: Spelling 3.0 Werkwoorden - E7	SP	14-6-2022	17	60	<45			91	E	V
Cito: Spelling 3.0 - E7	SP	13-6-2022	5	60	22	0.633	37	273	E	V
Cito: Spelling 3.0 Werkwoorden - M7	SP	31-1-2022	23	55	<45			112	D	V
Cito: Spelling 3.0 - M7	SP	31-1-2022	5	55	18	0.673	33	251	E	V
Cito: Spelling 3.0 - E6	SP	28-6-2021	11	50	21	0.580	42	269	E	V
Cito: Spelling 3.0 - M5	SP	19-3-2021	18	47	15	0.681	32	238	E	V
Rekenen-Wiskunde Leerling in beeld - E6-Lib-digi	IR	17-1-2023	213	60	29	0.517	48	213	D	V
Drempelonderzoek 678 2017 Rekenen	IR	24-11-2022	20	60	36	0.400	60			